

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania M. K. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą R. w D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J.

z udziałem M. P. , A. R. , Syndyka Masy Upadłości K.. z siedzibą w O. w upadłości likwidacyjnej, R. Sp. z o.o. w W.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13 lutego 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 sierpnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, bez obciążania skarżącej kosztami zastępstwa procesowego pozwanego organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym,

2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w R. na rzecz kurator M. G. kwotę 96 (dziewięćdziesiąt sześć) zł tytułem należnego wynagrodzenia w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2018 r. oddalił apelację odwołującą się M. K. prowadzącej działalność gospodarczą R. w D. (płatnik składek) od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 29 czerwca 2017 r. oddalającego jej odwołania od decyzji

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. z dnia 15 marca 2016 r. stwierdzających, że A. R. i M. P. w okresie od 1 sierpnia 2012 r. do 31 października 2013 r. z tytułu zawartej umowy o pracę podlegały ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym, chorobowemu, wypadkowemu, jako pracownicy płatnika składek.

W skardze kasacyjnej odwołująca się zarzuciła naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, to jest art. 177 § 1 k.p.c. przez brak zawieszenia postępowania sądowego przed Sądem pierwszej instancji do czasu wydania przez organ rentowy decyzji w stosunku do zainteresowanych K.. Sp. z o. o. oraz R. Sp. z o. o. w przedmiocie spornego podlegania ubezpieczeniom społecznym. Ponadto, zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez jego błędną wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie: 1/ art. 2 pkt 1 i 2, art. 5, art. 9 ust. 2a i 2b, art. 14 ustawy z 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U. z 2003 r. Nr 133, poz. 1608 ze zm.) przez przyjęcie, że pracodawcą w stosunku do ubezpieczonych, a przez to płatnikiem składek była skarżąca, podczas gdy była ona pracodawcą - użytkownikiem w rozumieniu ww. ustawy, a pracodawcą był K.. Sp. z o. o.; 2/ art. 58 § 1 k.c. w związku z „art. 400 k.p.” przez przyjęcie, iż zawarte umowy o świadczenie usług były sprzeczne z prawem, a w konsekwencji nieważne; 3/ art. 23¹ k.p. przez przyjęcie, że zawarta przez skarżącą umowa o świadczenie usług nie doprowadziła do przejęcia pracowników i przez cały okres jej trwania nie doszło do przejęcia zakładu pracy, podczas gdy w niniejszej sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki przejęcia części zakładu pracy, zarówno te wynikające z przepisów krajowych jak również wynikające z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej; 4/ art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 300 ze zm.) przez wydanie wyroku oddalającego apelację w sytuacji, gdy w pierwszej instancji nie doszło do zawieszenia postępowania, pomimo że przed wydaniem wyroku przez Sąd pierwszej instancji powinna być wydana przez organ rentowy decyzja wobec spółki, która zgłosiła ubezpieczonych do ubezpieczenia społecznego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca sformułowała istotne zagadnienia prawne: 1/ „czy w świetle art. 23¹ kodeksu pracy

dochodzi do przejścia części zakładu pracy, gdy pracodawca deleguje swoje zadania innemu podmiotowi” oraz 2/ „czy nie jest sprzeczne z art. 5 k.c. uznanie, że nie doszło do przejścia zakładu pracy na innego pracodawcę, w sytuacji, gdy skarżący został uznany przez prokuraturę za pokrzywdzonego i istnieje duże prawdopodobieństwo, że zostanie on uznany za pokrzywdzonego również w toku postępowania karnego i karnoskarbowego, a członkowie zarządu firmy outsourcingowej zostaną uznani za winnych oszustwa względem skarżącego”. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu Apelacyjnego w (...) w całości, jak również poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w R. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi w innym składzie, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty oraz o zasądzenie od „pozwanego na rzecz powoda” kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie na rzecz organu rentowego od skarżącej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Kurator procesowy spółki R. Sp. z o. o. w W. wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz przyznanie wynagrodzenia według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera uzasadnionej podstawy przesądu i dlatego nie został uwzględniony. Sformułowane we wniosku zagadnienie nie ma rangi istotnego zagadnienia prawnego, gdyż udzielenie na nie odpowiedzi nie wykracza poza zwykłą wykładnię i stosowanie prawa. Odwołując się do utrwalonego w orzecznictwie rozumienia przesłanki przesądu ujętej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., twierdzenie strony skarżącej o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, gdy problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12

marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578; z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934).

Tymczasem ujęty we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania problem został rozstrzygnięty w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2013 r., III PZP 1/13, podjętej w składzie siedmiu sędziów (OSNP 2014 nr 4, poz. 51), która odwołuje się do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, według którego przy ocenie, czy doszło do zachowania tożsamości przez przedsiębiorstwo, należy mieć na uwadze wszystkie okoliczności, które charakteryzują dany przypadek. Waga poszczególnych kryteriów różni się w zależności od rodzaju prowadzonej działalności. Odmienne oceniana będzie sytuacja, w której funkcjonowanie przedsiębiorstwa jest oparte na określonych środkach materialnych w postaci pomieszczeń czy urządzeń, od tej, w której opiera się w zasadniczej części na wykwalifikowanej sile roboczej. Przy ustalaniu, czy mamy do czynienia z przejściem przedsiębiorstwa, te właśnie przesłanki mają istotne znaczenie. Jeżeli działalność przedsiębiorstwa opiera się w znaczącej mierze na elementach materialnych, zastosowanie dyrektywy będzie uzależnione od przejęcia tych elementów (w tym również ich wykorzystywania), niezależnie od tego, czy były własnością poprzedniego kontrahenta. Natomiast, jeżeli przedsiębiorstwo bazuje w głównej mierze na czynnościach wykonywanych przez pracowników, dyrektywa będzie miała zastosowanie w przypadku przejęcia przez nowego pracodawcę większej części pracowników w celu realizacji przejętych zadań. Stanowisko to konsekwentnie jest przyjmowane w późniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego, np. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2014 r., I BP 8/13 (OSNP 2015 nr 8, poz. 110), w którym wyjaśniono, że w celu zidentyfikowania zakładu pracy lub części zakładu pracy będącej przedmiotem przejścia istotne są kryteria: przypisania jej określonego zadania, wyodrębnienie zespołu pracowników, ustalenie określonej struktury kierownictwa, umożliwienie dysponowania środkami materialnymi, urządzeniami, specjalistyczną wiedzą, wypracowanie metod organizacji pracy. Z przytoczonej wykładni wynika, że samo przejście zadań nie jest rozstrzygające dla ustalenia przejścia zakładu pracy lub jego części, o którym mowa w art. 23¹ k.p. Skarżąca nie wykazała, aby sformułowane zagadnienie dalej wywoływało nierozstrzygnięte rozbieżności w

orzecznictwie, skoro zdecydowała się na udział w procederze obniżenia kosztów własnej działalności gospodarczej o należne składki na pracownicze ubezpieczenia społeczne. Tym samym problem sformułowany we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie stanowił istotnego zagadnienia prawnego uzasadniającego przyjęcie skargi.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., bez obciążania skarżącej kosztami zastępstwa procesowego pozwanego organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym w zgodzie z art. 102 k.p.c., a także uwzględnił wniosek kurator ustanowionej dla zainteresowanego R. Sp. z o. o. z siedzibą w W. o zasądzenie wynagrodzenia według norm przepisanych w wysokości 96 zł (§ 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265 oraz § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, Dz.U. z 2018 r., poz. 536).